

EGRI POSTA.

HETILAP.

EGYSZERSMIND A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési díj: egészévre . . . 4 frt o. é.
" " félévre . . . 2 " " "
" " negyedévre . . . 1 " " "
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetéseket elfogad

EGERBEN a kiadó (halpiacz 239. sz.), vagy a szerkesztő a lyceumi nyomdában
GYÖNGYÖSÖN Fehér Zsigmond gazd. egy. titoknak ur, vagy Poplan E.
Könyvkereskedése; MISKOLCZON Fraenk B. könyvkereskedése — és minden
cs. k. postahivatalt.

Hirdetéseikért

fizetnek minden háromszor hasábjzott sorhely
után 6, másodszori közzétételéknél 5, harmad-
szorinál 4 kr.; azonfelül bélyegadó fejében
minden hirdetésnél 30 kr o. é.

I. évi folyam.

16. szám.

Április 20-án 1862.

KÖZÜGYEK.

Virágvasárnap Egerben.

Eger nyilvános kath. élete mindig igen szép és figyelemreméltó. A min nem is fog csodálkozni senki, a ki tudja, hogy itt 20 ezer kath. lélek, fényes basilika, s annyi más templom, kápolna (16) van; hogy a magyar kis Róma nevét méltán igényelhetők magunknak. Sohasem nyilatkozik azonban e hitélet meghatóbb módon, mint a nagyhéten, melyet a Virágvasárnap szertartások nyitnak meg. Már maga azon körülmény, hogy ez ünnep tavaszra esik, s így a növényélet győzelmét a gyümölestelen tél fölött egy magasabb szellemi győzelem előképevé teszi — elég felkelti minden aesthetikailag művelt kebel érdekelttségét. Vallásilag tekintve az ünnep fénypontját a körmenet képezi, mely a Megváltó Jeruzsálemi bevonulásának emlékeül tartatik. Mint máskor, ugy most is, a főpapi tisztet önfeláldozásig buzgó érsek-atyánk ó kegyelmessége végezte. Valami mondhatlan érzés lepi meg a keresztény embert, midőn a tiszteletreméltó összes papságot a pálmalombokat helyettesítő barkaágakkal a nagyszerű templom oszlopsorai között énekelve végigvonulni látja. Ha nem volna tulvilágos a templom, a catacombák polgárai jutnának eszünkbe. Majd kiűn a templom tornácán állván, megzendül ajkaiuk a Gloria laus stb. Theodulph püspök éneke az slyceumi homloka által viszhangoztatva, mely egyházi ének magasztosságát a test börtönébe szenvedők előtt semmiképp sem zavarja ama körülmény, hogy a szerző ez éneket a hagyomány szerint börtönben készíté. Föltárulván a templomajtó szárnyai, megharsant mintegy 50 növendékpap ajkán a hatalmas, triumphalis „Ingrediente,” melynek menetközben fölfelhullámzó hangjai egészen megérzékítették a jeruzsálemi jelenetet. Erő és kenet párosult e zengeményben: oly két tulajdon, mely maradandó nevet biztosít az egyházi művészet Pantheonában a műszerzője Zsasskovszky Andorfőtemplomi orgonásunknak. Nemkülönböztetve szépek és erőteljesek ama harmonikus ugynevezett turbák, melyek szent mise közben a „passió” folytán szintén növendékpapjaink által összevágó szabattal énekeltek, s melyek szerzője főegyházi karnagyunk Zsasskovszky Ferencz, egyszersmind papnöveldéi énektanár. — No de a művelt kath. Egerben, Pyrker templomában, Bartakovics főpapsága alatt nem is lehet az másképp. Ily tényezők mellett kell, hogy az egri isteni tiszteletben a keresztényileg művelt kebel megtalálja mindazt, a mi az elmét és szívet valóban az Istenhez emeli. Tehát: Venite adoremus Dominum — A nagyhétről jövőre.

Eger, apr. 9.

A közös baj közös erővel orvoslandó. A haladók apa fiait úgy inté az egyesülésre, hogy egy esomó vesszőt hoztatt el, mely midőn összevete mindnyájuk erejével daczolt, egyenkint esékely nyomásra töredeztek szíjjel. A babiloniak egyesült erővel égig érő tornyot akartak építeni; a világgylölő Diogenes, ki embertársaitól megvetéssel fordult el, saját erejére hagyatva üres hordóban vala kénytelen lakni.

De a jelenkor megérté már az egyesülés szükségességét; hiszen a közéletben alig fordul elő valami életrevaló eszme, melynek kivételére egyesületek ne emelkednének. Nincs nyomor, nincs baj, melynek orvoslására közérvel ne sietnének az emberek; egy szóval a társadalmi életben mindinkább sietünk az akol felé, melyben mintegy közös apa gyermekei az irgalom s testvéries szeretet egymáshoz szorosan fűző lánczával ölelendjük egymást.

Ime városunkban, hol már annyi szent célu egyletek vannak, hallomásunk szerint ismét van egy keletkezében, mely midőn egyrészt műkedvelői előadásával a nemesebb izlés s társas művelődés becses virágait a keblekben ápolni s fejleszteni készült, ennek árán a jótékonyág nagy művéhez mint szorgalmas munkás akar járulni.

Üdvözölni tudunk minden oly eszmét, mely életrevalóságával, s nemes irányával csak jót s üdvöset teremhet.

A műkedvelői társulat végeredményében, ha többet nem is mutatna fel, mint azt, hogy a városunkban ugy is svár társaskörreinkre élénkitőleg hat, s a netalán szunyadni készülő szellemet a jó és szép iránt folytonos érdekltségben tartja, már elérte nemes célját, már hivatásának egy részben eleget tett.

Tekintetbe véve most szellemi művelődésünkre leendő nagymérvű behatását, csak kívánatos, hogy az mennél előbb létesüljön, s működésében feladatának magasztos célját városunk dicsőségére igyekezze megoldani.

LEVELEZÉSEK.

Pest, apr. 10.

A városligetben levő ugynevezett Bartl villa növényházában gyönyörű látványban részesülhet, ki oda kikocsizik a folyvást járó omnibusok egyikén. A virágkiállítás értem, mely a legbájosabb vegyületben, s hogy ugy mondjam kertészköltészeti izléssel tündérelő a tropieus — egyéb külföldi s a belföldi növényeket s virágokat. Láthatni oly fákat s bokrokat, melyek szabadon csak déli Amerika meleg forró éghajlata alatt tenyésznek, s melyek leveleik alakja s nagysága által bámulatra ragadják a nézőt. A camelliak temérdek fajai festői elrendezéssel virulnak sötétzöld levelek közt, s több helyeken meglepő (mint egy nagy szőlőfürt) nagyságu teljes hyacinthok, s tulipánok gyönyörködteik a szemeket, melyek csak nehezen tudnak elválni a nagy üvegházban mindenfelé kinalkozó szép látványoktól.

Nemde t. olvasóim szeretik kegyetek a szép virágokat? Ezen kérdésemre igennel fognak felelni, s hasonló választ kapnék minden magyar hölgytől; s még is el lehet mondani, hogy alig van Európában ország, melyben oly kevés gond fordították a virágkertészetre mint hazánknak épen azon vidékén, hol a tős-gyökeres magyar faj lakik; mi annál feltünőbb az idegen előtt, mivel azt hiszi felöltünk, (s ezt mondjuk magunk is) hogy hiválólágg költészi szellemű nép vagyunk. Távol legyen tőlem ezt kétségsébe vonni; de szabadjon megjegyeznen, midőn a nép költőies jellemének egyik főtanujele az, ha hölgyei kitünő kedvet tanusítanak a virágok ápolásában, s ha minden háznál s tanyán, hol nők laknak, szép virágok által díszített kertet lehet látni; mi fájdalom nálunk nincs ugy, mert míg a nagyobb városokban is ritkaságok közé tartozik egy gonddal ápolts szép virágokkal díszlő kert: a falukban a nép közt s főleg a tanyákon alig lehet mást látni mint napraforgót, pipacsot, s legfeljebb néhány georginát. — Régen nem levén már Egerben, nem tudom, mennyire érheti az ottani hölgyeket a vád, melyet a virágkertészetre nézve hazánk leányai többségét érdeklőleg előhoztam; de ha csakugyan lenne annak helye, hozzák jövőben helyre, mit eddig elmulasztottak, s iparkodjanak, hogy ha valaki Egerbe jön, azt mondhassa, miként ott hol annyi sok szép élő virág van, a kertekben is egyesülve lehet látni Flora gyermekei legszebb fajait; s általában az egri s gyöngyösi vidék, mely a szép tájakban (szép hölgyekben is) oly gazdag, még szebbnek tűnnék fel az utazó szemek előtt, ha minden háznál s hol lehet a ház előtt is, a szép virágok izléssel elrendezett vegyületek láthatnák; mint például Csehországban, Szerbiában s Slavonországban s honunk azon vidékein, a hol szerbek laknak.

A virágokról szólván, szabadjon előhoznom egy szép szokást, mely a régibb időkben általában egész hazánknak divott; de különösen Miskolcz vidéken, hol Mária királyné (ki ifjabb éveit Diosgyőrön tölté) hozta be; mi még a mult század végefelé is majdnem minden faluban megtartott a hölgyek által. Az ibolyakirályné-választást értem, mely aképp ment véghez, hogy a falu ifja, menyecskei s leányai vagy mindnyájan, vagy legalább sokan kivonultak valamely oly helyre, hol sok ibolya volt lehelő. Ott mindegyik egy ibolyacsokrot kötött, s azután egy oly éltes nő, kinek részrehajlatlanságában s őszinteségében bíztak, vagy egy e czéla megkért férfiú (rendszerben a falu jegyzője) minden hölgyhöz elmenvén megkérdezte: kire szavaz az ibolyakirálynéságra nézve; megtörténvén a szavazás, azkit királynévá választott a többség, külön áll; s mindenekelőtt egy udvarmesterné s négy vagy 8 udvari hölgyet nevezett ki, s mi megtörténvén minden hölgy átadta az ibolya csokrokat a főudvarmesternének, s erre aztán valamennyien egy hosszú füzér fonásához láttak s mi közben vig danákat zengettek. — A füzér meglevén, koronaalakban kerekítették, s aztán a királyné maga mellé királyt, s a főudvarmesterné mellé főudvarmestert, s az udvari hölgyek mellé udvari lovagokat választott, s ezek vállait egy galylyal, melyen ibolyacsokor van, illette; mi czéla elébe kellett térdelniük, miután a főudvarmesterné, s az ud-

varhölgyek hasonló ibolyacsokros botot adtak lovaiknak, a királyné leült egy szekre, törzsre vagy letérdelt; míg a többi hölgy énekel, a főudvarmesterné, egy általa kijelölt udvari hölgy által megkoronáztatott; mire aztán vig táncz következett a gyepen, vagy ott, hova e czéla danolva vonult a társaság, mely ha a választás s táncz a gyepen történt, a hegyekbe is énekelve vonult be.

Tavall tavaszkor Kalocsán levén indítványozva az ottani s a foktői hölgyek ibolyakirályné-választást tartottak a foktői ligetben. Ringenbach Laura urhölgy választott el. Miből aztán oly kedélyes multság keletkezett, hogy elhatározták, miként minden évben megtartják az ibolyakirálynéválasztást.

Nos! — mit mondanak kegyetek t. olvasóim ezen szép ősi szokásra — be örvidenek, ha indítványomra ismét életbe lépne Eger, Gyöngyös s Miskolczon s az egész Mátra vidékén!

Remellay Gusztáv.

Miskolcz, apr. 15-én 1862.

E hó 8-án városunk, a mennyire a legújabb viszonyok mellett lehet, megadta a hála-s kegyelet adóját a „legnagyobb magyar iránt” Már korán reggel fel s alá tolongott az utcákon a nagy rész ur közönség minden felekezettől, megtudandó, ha valjon más évek példájára megtartatik-e most is az engesztelő áldozat a dícsőült férfiú lelke nyugalmáért. 9 óra tájban megkondulván a mindszenti anyaegyház ércnyelvei, a kétség rögtön szétoszlott, s a kegyeletes közönség a gyászünnepegy komoly voltához képest komolyan lépdelt az Isten házába: imádkozni a seregek Urához, hogy adja meg a hon fájdalmában megtört nagyszellemnek az örök nyugalmat s az enyészhetlen világság fényeskedjék neki! Imádkozni, hogy hazánknak ennyi ellenséges hullámoktól hányatott hajója menel hamarabb az óhajtott kikötőbe, melyet Ő lát-noki eszével kijelölt, szerencsésen bevezessen! — A miskolczai nők ez ünnepegyen gyászöltönyben jelentek meg, külsőleg is megmutatandók a pótolhatatlan vesztéseget, mely Széchenyiben a magyar hazát érte. — A gyász isteniszolgálatot helybeli plebános és esperes ft. Beller József megfellelő papi segédlet mellett tartotta meg. Megható volt a helybeli dalárda gyönyörű éneklése. Oly őszhangzóan ment, mintha csak a dícsőült nagyférfiú szelme igazgatta volna hangjait. . . . A sz. mise végzetével Kölcsey hymnusának két versszakát hangoztatta el a dalárda s evvel kiki csöndesen visszafért ügyei folytatására. Este a színház is megülte Széchenyi halálának évforduló napját. Allegorai képlet mellett, mely a legnagyobb magyart” jelképezte nemtőlől körülveve s dícsőfénnyel övezve — Szabó Károly színész felolvasá Szelestey László „Széchenyi emlékezete” című költeményét. Az allegoria után Felek-Minkácsy Flóra asszony első vendégjátékul „A tündérújjak” című francia vígjáték adatott. Közönség nagy számmal jelent meg, részint Széchenyi évfordulója miatt, részint pedig a majd minden évben Miskolczra vendégszerepekre ránduló kedvelt művésznő kedvéért. Az egész darabot a legszabatosban játszá színészeink; de leginkább Felekyné volt azt est hősője. Minden jelenetét viharos tapsok kísérték, — többször kihivatott s koszorúkkal halmoztatott el. Ezután még háromszor lépett fel a jeles művésznő, utóljára virágvasárnap előtti szombaton a „Völgy liliomában” mely egyszersmind jutalomjátéka is volt. Most már két pesti színházi tag művészetében gyönyörködhetett a zsufolásig megtelt színház közönsége; mert ezalatt megérkezett férje is Felek Miklós. Ritkán emlékszünk ily tömött színházra; minden hely elkelt, az ember alig mozoghatott benne. Mondanom sem kell, miszerint a Felekypárt nagyon sokszor kihitta a játékuktól fellelkesült közönség, szőserinti virág- és koszorúzapor hulott rájuk. Miskolcz tudom, sokáig visszaemlékezik az élvezetre, melyet neki művészi játékkal nyújtottak; de viszont hiszszük, ők is visszaemlékeznek a miskolczai közönségre, mely őket ily nagyszerű kitüntetésben részesíté. Isten velünk!

Mezőkövesd, apr. 13.

Szerkesztő ur! Az „Egri Posta” a mi kezünkön is megfordul, s érdekl olvassuk tartalmát, kik olvassuk; mert itt nagyon csekélyre terjed ám az olvasó világ, a mi nem csoda, ha megmondom, hogy

adás.

az óhitű zamu ház

bb pinczék-tást ad a tu-

özsef. saját házában.

Vay Gyula alkalmas sima ki bakator

1 frt —

— " 60

— " 40

— " 40

1 " 20

r és Fia.

00 frirt o. é.

dés.

kalapokkal a

pujával szem-

meglátogatni;

orok és vi-

onban több

ssággal tá-

í, hogy azt

assák. Ki-

kimerítő

zár.

bebizonyi-

tmutatással

ást keresni.

n b a c h e r

rsulat jóvá-

porításokkal

k, s a látó-

ondoskodik,

dövendége-

vosa.

mi testben-lélemben mezei emberek vagyunk, s szán-
 tás-vetéssel elfoglalva levén egész nap, azt a kevés
 pihenési időt nagyon fel tudjuk használni családi
 ügyeink rendezésével; a mi azon felül marad, az ar-
 ra is alig elég, hogy becses lapja hetivásári
 tudósítását nézzük meg, s kombináljuk belőle, mi-
 lyen lesz munkánk s fáradságunk gyümölcse? Ily
 körülmények között csoda-e hát ha nem olvasunk
 — s minthogy nem olvasunk, újságot sem járunk.
 Ne itéljenek el e praktikus eljárásunkért; mert mind-
 ennek dacára, még nem tudjuk hogy mi lappang
 a bokorban — hírlapi statistikánk majd meg fogja
 mutatni, ha t. i. össze lesz állítva. E statistika kul-
 esa pedig egyedül a helybeli postamester kezei kö-
 zött levén — ha szépen megkérjük, megfogja tenni,
 hogy a kívánsiák vágyának kielégítésére, postá-
 jára érkező minden rendű újság nevét s számát
 feljegyzi, s beküldi a t. szerkesztő urnak köz-
 lés végett.

Most pedig megengedi szerkesztő ur, hogy 5
 ezer lelken felül számláló városunkból, némely ér-
 dekesebb újdonságokkal szolgáljak. Legelőször is
 megemlítendőnek tartom, hogy bold. emléktől lelki
 pástorunk Morvay János halála által elárvult
 plebániánk már nem árva. Közölte volt e lapokban,
 hogy az elhunyt utódul ft. Tabódy Péter apát
 ur nevezetett ki, ki is helyét elfoglalandó, körün-
 ken mindnyájunk egyhangú üdvözléte közt már
 megérkezett. — Érdekelni fogja az olvasókat, hogy
 az idej ujonczozás kerületünkben hogyan ment vég-
 be? Szép csendesesen, minden zavar nélkül mentek
 legényeink Miskolcra, követve siránkozó anyák
 s rokonoktól. Énekeltek, daloltak, egymást biztat-
 ta: Elvisz most a vasut, majd vissza hoz... Szen-
 vedéseinkben az a szerencse, hogy reményleni tu-

dunk. — Kerületünkben egyetlen helység Ivánka,
 honnan egy legény sem maradt Miskolcra.

Kövesdi.

VEGYES HIREK.

Fáy Béla, ecsedi közbirtokos, megyénk
 egyik lelkes ifja, f. hó 12-én, öt napi kínos szenved-
 és után meghalálozott. Az ifju hazafi kora elhuny-
 tát gyászoló szülei, neje s gyermekén kívül számos
 rokonai s jóbarátai fájlatják. Béke hamvaira!

— Jeles történéstünk és régiségbúvárunk
 Ipolyi Stummer Arnold törökszentmiklósi plebános,
 magyar akadémiai tag, s már eddig is több külföldi
 tudós társaság tagja, legközelebb a koppenhágai
 „Société Royale des Antiquaires du Nord“ Európá-
 ban egyik első és leghíresebb archaeologiai társu-
 latnak tagjává nevezetett ki. — Legújabbán aka-
 demianktól küldetett ki Kubinyi Ferenc s Henszl-
 mann tagok kíséretében Konstantinápolyba s onnan
 Törökhon egyéb városába, hazánk történetére kü-
 lönösen archeologiai szempontból vonatkozó adatok
 egybegyűjtésére, s feldolgozására. Jeles archeolo-
 gunk ez útjára még e hóban indul, miután erre a tu-
 dományok moecenása, s neki illetőleg főpásztora az
 engedélyt készséges örömmel megadta.

— Időjárásunk rendkívüli változó; mintán 3—4
 nap óta folyton esett, 17-én viradóra a légmérő a
 fagypontra alól 2 fokra szállott, midőn is a házak
 tetejét mintegy újni hó borította, s az utcákon itt
 ott fagyás nyomai látszottak. Kin a hegyekben erő-
 sebb lehetett a hideg, azonban szállótökéink — mint
 mondják — daczoltak pusztító hatalmával, s az ál-
 tala okozott kár nem megy sokra mindeddig, ha csak
 még ezután nem tesz egy erősebb rohamot, a mi az

itt ott szakadozó felhők színéből, a csipős szélből,
 mely hihetőleg a hegyeket vastagon fedő hótól ered
 — következtetve nem épen lehetetlen. Különben a
 dolog úgy áll, hogy a folytonos esőzés után mege-
 redtek utcaink sárcsatornáit, s boldog az, ki szo-
 bája ablakából, mint Noe bárkájából nézheti a sár-
 kiadását, s nem kényszerül kitenni magát a küz-
 delemnek, hogy a poesógó hullámokon át fülig be-
 sározza érhesen kintzött céljához.

— Városunkban hála Istennek, a nemzeti jel-
 leg egyik legszebb disze a magyar viselet hanyat-
 lásáról panaszkodni mindeddig okunk nincsen. Min-
 den rendű s rangú egyaránt mint fajunkhoz egyedül
 illő öltönyt, elválhatlan ragaszkodással tiszteli. E
 tekintetben mózesvallásu feleinkről is dicserőleg
 emlékeztetünk most, miről egy legközelebbi eset
 győzött meg bennünket. Nem régen ugyan is egy
 csoport fiatalokkal jövének szemközt, delies magyar
 viseletű külsejükről azt hittük, hogy a helybeli jog-
 hallgatók. Egészen hozzájuk közeledve azonban, ért-
 hetlen zsidós gagyogásuk rögtön meggyőzött, hogy
 kik ezen deli külsejű fiatalok? Eszünkbe jutott az
 egyszeri verbunkos, ki egy csapszékben ülő jó kül-
 sejű fiatal embert kapitánynak esalogatott — s mi-
 dőn az felállott s sánta lábával egyet bizetett, ba-
 kancsalpra sem becstül. — Tehát a ruha megvolna
 már igen tisztelt mózesvallásu feleinknél; de az a
 nyelv! Ejnye no, hiszen az a magyar nyelv nem oly
 nehéz, hogy teljességgel meg nem lehetne tanulni.
 Quousque tandem?

— Erdélyi József ur a „Magyar Sajtó-
 ban“ jelenti, hogy az „Irói segélyegylet“ javára,
 ivén egy rövid órában, következő adakozásokat tet-
 tek: Lengyel Miklós, czim. prépost s kanonok
 200 frtot; Stipula József, kanonok 200 frtot;

TÁRCZA.

Husvétii piros tojások.

Miről nem zengett már az ének,
 Mióta lant és duda szól?
 Hallottunk hymnust a parajhoz,
 Dalt a félszem bűbájáról.

Én csak téged halhatlanítalak — oh tojás,
 Legyen ünneped disze egy nagy — áldomás!
 Tompa.

„Ki ne evett volna már sült tojást nyersen főve“
 szölt az egyszeri egri diák nagy elragadtatással,
 mondani akarván: „ki ne evett volna már tojást
 nyersen, stlve és főve“. Husvétii piros tojásaimat,
 t. olvasóim, én is e mottóval indítom hozzátok, minden
 üres államkasszára kérvén titeket, hogyha szavai-
 mat merő illusióiból összehabarni találnám, mint
 azon egyszeri egri diák, azért ne itéljete meg.

De látjátok, ha tennem is, az összehabarnás nem
 ritkaság e keserű világban; mert ha finczszemmel
 körültekintünk, látni fogjuk, hogy mindenki habar,
 ki jól, ki gonoszul. — Például szerintem a jóhaba-
 rások közé tartozik: a kugluf, krem, kalács, choko-
 láde, szerelmi vallomás, rendezvous, és a többi; el-
 lenben a gonosz habarások száma egész legio,
 melyet itt csak átalában említek meg, nehogy fura ész-
 járástok mindjárt a finczoperatióra kalandozzék.

Ebből látható mily roppant fontossága van az
 állam — illetőleg a habarás alapját képező tojás-
 nak, mely nélkül — komolyan mondom — kivesz-
 ne a habarás és vele az emberi nem. A tojás képezi
 nemcsak a géme, pulykák, csirkék és libák ártat-
 lan szaporulát — de képezi az emberi gyarapodás
 — itt persze az evést értem — egyik elkerülhetlen
 éldeleti czikkét is.

Már a bölcs Aristoteles megmondotta; „Mind
 a mi él, tojásból kél.“ Minden tojásba van be fog-
 lalva; azért hidjétek el a belőle kikelendő állat
 egész alakja; mondják, hogy nagyító üvegek, górc-
 sövek s mikroskopiumok segítségével ezen állatok-
 nak nemcsak lábát, szárnyát, fejét látja az ember,
 sőt gyengéd hangját is meghallhatja. Innét van az-
 tán, hogyha valaki tiz-tizenkét tojást magához vesz,
 az gyomrát megnyomja — mert az által egy egész
 tábor rántottcsirkét evett meg.

A tojás tehát rendesen a gyomor terhe, mint
 némely nagyszájú, olesó népemberek a föld-
 nek. Természete megegyez emezével, mert a men-
 nyire amaz tápláló, ez annyira lelketlen és kapzsi.

De nemcsak a prózai megevés, bizonyos bizony-
 talan lények megdobálása, rekedt torkok kigyán-
 tázása, tyukok ültetése — rendeltetése a tojás-
 nak, hanem egyttal jellegül is szolgál; például a föld-
 nek, mely alakjára nézve a tojáshoz épensé-
 gel hasonló. Példázza továbbá az anyaföld termé-
 kenységét, mely méhében milliárdnyi állatocskával
 untalan „boldog állapotban levén,“ a tavasz meleg
 sugarairal szövetkezzék, azoknak életet nyújt; végre
 némely általános szokásokat, melyek a legtávolabb
 időkből veszik eredetüket.

A tojáshoz kötött példázat azonban nem áll
 páratlanul; vele közvetlenül a színek testvértilése
 is kapcsolatban van, melyből folyó anyag szolgált
 és szolgál a színek jelentése meghatározására a
 költészet és izléstanban. Így a tudós férfiak a fő-
 és alapszínek számát hétre teszik, valamint az Úr
 által az ég boltozatjára plántált szivárvány színe is
 hét, mint például: vörös, narancsszín, sárga, zöld,

kék, indigó és violaszín. A fekete és fehér két szél-
 sőség a színekben, mint jó- és gonoszság az életben.
 A költészet azonban a feketében gyászt, bánat-
 ot, szomorúságot, pirosban örömet, és szerelmet,
 kékből az állhatatosságot, zöldben a reményt,
 sárgában a feltékenységet, s fehérben az ártatlan-
 ságot jelképezi; mely jelképezett színek közül min-
 denesetre a kék legkényesebb, de legszebb is egy-
 szersmind, mert látérezkünk szerint az Úr ege is
 olyannal van bekárpitozva.

A természet a tojások alkotása s anyai színökre
 nézve bámulandó változatosságot mutat elő s kéjel-
 gő örömet szerez a búvárnak. — Tapasztalhatni ezt
 leginkább gyűjteményekben, hol a szajkó és holló
 kék, a fogoly hamvas, a harkály fényes és átlátszó
 héju, a szárcsa fekete tarkásszürke, a héja vörös,
 az ökröszem piros pöttögötetett, a pulyka seplős, s
 a vöröslábu vérese téglaszínt stb. tojásaival érde-
 kes látványt és egyttal oly meggyőződést nyújt,
 hogy minden a világon létező szárnyas és szárnyat-
 lan állat és madár között a tyuké közép nagyságu
 s ugy alak valamint festésre is leghelyesebb.

A husvétii tojásfestés is — mint a farsang, fló-
 raünnep, szent Ivántiz, s más egyéb maig divó szo-
 kások — eredetileg a legrégebbi korban keresendő,
 s azon szokások egyike, melyet részint a Mózes
 vallásu részint tiz és bálványt, vagy teméntelen
 értekekkel képzelt isteneket imádó népekből a ke-
 resztény vallásra tért pogányok elődeiktől elsajá-
 titottak. A régieknél az év kezdetét untalan a kita-
 vaszodás jelezte, mely alkalommal örömiük kifeje-
 zésére szoktak volt simán, vagy nevekkel, versek és
 virágokkal kiczifrázott tojással egymásnak kedves-
 kedni; leggyakrabban égő pirossal, mely színt az
 öröm, barátság, szerelm és jóindulatot jelképezve,
 tartották a romaiak s görögök legszebbnek.

Fárao uralma alatt Egyiptomban az öldöklő an-
 gyalnak a zsidó sátrak feletti ártalmatlan átmene-
 tele emlékére a mozesvallásuaknál is szerepelt a
 tojás, mert Pascha neví ünnepléskor, mely tavasz
 kezdetével a természeti évnek megújultára
 esik — keményre főtt tojásokat találtak fel; pél-
 dázni obajtván, részint az örvedetes kitavaszkodást,
 részint pedig — mint jelenleg számos népek is ha-
 sonlag tehetnék — sanyaru sorsukat.

Hogy a tojásfestés, mint régi szokás mai napig
 divik, még pedig minden keresztény államban —
 azt részint az emberiség megváltója, Krisztus feltá-
 madása mint másodszeri és örökéletre lépte öröm-
 emléke jelében, részint abban keresendő, hogy a 40
 napi böjt, különösen a görögöknél, hol a tojás is a
 tiltott étkek közé számítottak — derekasan kikoplal-
 tatja az embert, míg aztán a Husvét felszabadítja,
 hogy ehetik a mi tetszik s — a mi van. Ekkor kü-
 lönösen faluhelyen pogány sorsa van a szegény
 tyukoknak; mert még a kotlóak alól az ugynevez-
 tett palozsnát is elszedik, hogy sok helyen piros
 tojásokkal görgető játékot üzhessenek, siró-rivó
 gyermekek szájait bedughassák s különösen az ifju
 szerelmesek egymásnak kedveskedhessenek — az
 öntözködésért.

Az öntözködés szinte ikertestvére a husvétii to-
 jásnak, s e fáradságért melyet faluhelyen a pajkos
 legénység a leánysergen meglehető heroismussal
 hajt végre, — szokás szerint tojás a záloga. Rende-
 sen az illedelmes urfi a kisasszonyra egy pár csepp
 rózsavizet pazarol, valószerűleg azért, hogy házás-
 ság esetében a g y o b b t e h e r n e legyen a nya-
 kán; míg a falusi lányt mindjárt a kuthoz viszik s
 ott a váluban végig nyújtogatva vödörszámra ön-
 tiki rá a kutáldását, — ezt is valószínűleg azért, hogy

házasság és rosz férj esetében türelmes és hi-
 séges legyen.

Korunkban azonban a leöntéseknek még kit-
 lönfélébb nemei is vannak, melyek feltalálásaért,
 részint az újabb ivadékok, részint a „megelégedésre
 czélzó boldogság elérésében izgultan felmerült tö-
 rekvések hatályos módoni meggátlása tekintetéből
 — szükségessé vált körülmények kényszerítéségét“
 (ez már aztán paragrafus!) illeti az érdem. Im iz-
 lelök:

- A szerelmesek rózsavizzel locsolkodnak.
- A szerelemföltök v á l a s z t ó v i z z e l .
- A koreszmárosok rendesen és rendithetlenül —
 kutvizzel.
- A jóbarátok borral.
- A nagy hazafiak — sok szóval, kevés tettel.
- A régi házaspárok már jeges víz nélkül is le-
 vannak öntve.
- A művésznöket vagy koszorúkkal, vagy tojás-
 sal öntik nyakon.
- A kérészt — kosárral (ez a divat már kiment a
 szokásból hanem annál inkább.)
- az adózót executióval.
- A szerkesztőket rosz versekkel.
- Az adósokat — kontókkal.
- Nagy reményeket — provisoriummal.
- Ujságírókat — börtönnel; melynek a a jótu-
 lajdonsága is megvan, hogy a nagyon elfoglalt író-
 nép ott egymással — találkozhatik.

Ezen leöntéseknél azonban történnék még
 egyéb s gonoszabbak is, melyekre ha rá gondolunk,
 önkéntelen zsebeinkbe merítjük, kell hogy merítsük
 kezeinket embertársaink könyei letörlésére s nyo-
 mora enyhítésére. Volna-e oly köszívű magyar em-
 ber, ki a részvét és jótékonyág oltárán meg-
 hozva filléreit áldozni nem sietne, ki a husvétii
 öröm, a Krisztus feltámadása örömeiben megfede-
 keznék azokról, kik az idej váratlan vizáradás ál-
 tal Istentől Jób próbájára tétetének? E roppant
 szerencsétlenségűleg a legnevetetőbb akarotnak
 is komolysággá, az elszigetelt részvétlenségűleg ügy-
 szeretetté, a legfásultabb önrédeknek jótékonyág-
 gá kell alakulnia, hogy ruhátlan testei felöltöztes-
 senek s éhezésük lecsillapitassék azoknak, kik a
 duló ár által a hazában házatlanok lőnek!

Oh mert csak az tudja, mi bővívs hatása van
 a részvétnak, ki maga is szenvedett; és csak az érzi,
 mit ér az alkalmas időben érkezett segély, ki maga
 is küzdött a nyomorral!

Szent kötelesség azért adakozó részvétellel lenni
 minden magyarnak, hogy tehetsége szerint a Krisz-
 tus ünnepeit megfelelően a megváltó azon mondatá-
 nak: „a mit egynek a legkisebbek közül teszték,
 annyi mintha nekem tennének“.

És ha e kötelességeket teljesítitek, ha a nem-
 zetet nagygyá tevő tudományos egyletek, jótékony
 intézetek s műveltséget hintő és terjesztő körök fen-
 tartására eleget tetteket, meghozván áldozatfillereit-
 teket — a szíveitekben önként keletkező édes sajtó
 érzés, a jutalmazó öntudat bizonyosan azt suso-
 gandja fileitekbe, hogy ezek képezi részletekre a
 legszebb husvétii piros tojásokat.

Mivel pedig jószívetek bizonynyal örömet leli
 fel abban, ha az irodalom munkásai is örökös böj-
 tükben husvétii piros tojást nyernek ajándéku: azért
 kijelentjük, hogy épen april eleje levén, lapunk pél-
 dányokkal folyton hódol a prenumeracionális piros
 bankoju moecenások előfizetési vágyának, így jut-
 hatván egyedül mi is a minél nagyobb számban ki-
 vánt husvétii piros tojásinkhoz!

Aladár.

Pánthy
 László év
 Juditha 20
 s örökös fő
 nevezett g
 czéla saja
 áldozat les
 gé sejteti.

— L é
 utazott jog
 kieszközlés

— V é
 zánkfia, ki
 szést aratot
 hangversen
 meztetjük r

— A g
 előadásai
 s a 1^a zárják
 ben fog ada
 felhívni. Ez
 közönségne
 hálás közö
 megkezdett
 igénybe ve
 kegyes elné
 Mi pedig n
 nek ez ügy
 az csak eme
 ről tanuskod
 másiránti ré
 sziveikben j
 terhel áldás
 műkedvelők

Kit e né
 mutatunk, H
 birtokosa, és
 e megyének
 tik, mint a ki
 pitásában a g
 töröként műk

Született
 1774 körül. A
 ben osztrák k
 ilyen, talán
 nyerte, mely
 att harmadik
 Anyja Antoni
 res báró Ha
 mélyesen kér
 zsef esaszár á
 ostromlásához
 melyet Laudó

— Ot azon l
 va a kitörő ha
 baborították;
 egyéből gond
 bölnek az ágy
 rek? És ő e ké
 re vitelen érle
 tevékenységén

Mint birt
 Haller gene
 melynek két h
 ny a d y és gr
 tábornoknak
 magzat nélkül

Tapasztal
 Franciaország
 év meghozta E
 harnak is leese
 zai szőlészet
 mulandó körül
 Minden nemese
 szerzett és teny

— Elültette e
 gyös-Tarjánban
 Taron. Legsze
 szülő, mely 24
 holdra volt fel
 válfaj eliltette
 több a hegyal
 kator, és minde

*) Nevezetes
 grádban ekkor az
 szerint a várkorm
 z s i k neví renega
 kült a törökhöz s E
 nak levelét Gyöngy
 ra főlcsóltított, a
 zsebében a kendő
 zelmi sereg sorfala
 akasztott.

**) Az öreg ur
 királyné kegyei ala
 volt a fejedelemon
 jegyzette. Az atya
 ő leánya nem valas
 kezével. A kienges
 s reá az új házasp
 jénte haraguvó örö

csipős szélből, fedő hótól ered. Különbösen a és után mege-

a nemzeti jel- viselet hanyat- nk nincsen. Min- unkhoz egyedül ássa: tisztelt. E l is: diesérőleg közözebbi eset en ugyan is egy t, delies magyar a helybeli jog- lve azonban, ért- egyezőtt, hogy zánkba jutott az kben ülő jó kül- bogatott — s mi- et biczentett, ba- ruha megvolna inknl; de az a r nyelv nem oly lehetne tanulni.

„Magyar Sajtó- vegylet“ javára, lakozásokat tet- post s kanonok onok 200 frtot;

elmes és hü- seknek még kü- feltalálásaért, meglegedésre an felmerült tö- ása tekintetéből ényzszerűség“ z érdem. Im iz- solkodnak. rizzel. endithetlentül —

l, kevés tettel. s viz nélkül is le skal, vagy tojás- at már kiment a

l. iummal. lynek az a jót- yon elfoglalt író-

történeket még ha rá gondolkunk, el hogy merítsük etörlesztésre s nyo- zívü magyar em- g oltárán meg- e, ki a husvéti nében megfelel- en vizáradás ál- nek? E roppant több akarataknak tlenységnek ügy- ek jótékonyág- estei felöltöztes- azoknak, kik a s lőnek!

ívös hatása van és csak az érzi, segély, ki maga részvétellel lenni szerint a Krisz- azon mondatá- közöl tesztek, titek, ha a nem- yletek, jótékony- lejtő körök fen- n áldozatfillérei- kező édes sajtó- yson azt suso- zik részetekre a j á s o k a t. nyal örömet leli is örökös büj- ajándékol: azért yén, lapunk pél- geracionalis piros- gyának, így jut- óbb számban ki- s h o z !

Aladár.

Pánthy Endre kanonok évenként 12 frtot; Izsák László évenként 12 frtot; Brezovay-Bernát Juditha 200 frtot. Bartakovics Béla egri érsek s örökös főispán azon kijelentéssel bocsátotta el a nevezett gyűjtőt: hogy a nagy horderejű országos célra saját ivén fog áldozni; hogy pedig ez valódi áldozat lesz, ezt érsek ő exja ritka bőkezűsége elé- gé sejteti.

— Léva y Sándor ez. püspök ő msa Bécsbe utazott jogakademiánknak rég várt publikáltatása kieszközlése végett.

— Vélis Kelemen fiatal hegedűművész hazánkfa, kinek játéka hazánk több városában tet- zést aratott, a következő napok egyikén nálunk is hangversenyt szándékozott tartani. Előre is figyel- metztetjük rá művészetkedvelő közönségünket.

— A gyöngyösi műkedvelők jótékonycezlő előadásai sorozatát a „Peleskei Notárius- s a“ zárják be, mely f. hó 27-én a kaszinói terem- ben fog adatni, a mire t. olvasóink figyelmét sietünk felhívni. Ezuttal a t. műkedvelők a nagyérdemű közönségnek irántuk tanusított buzdító részvétért hálás köszönetet nyilvánítanak; s az esetre, ha ezen megkezdett vállalat tovább folytatását a közügy igénybe venné, a t. közönség eddig is tapasztalt kegyes elnézésére és szíves pártfogására számítanak. Mi pedig nemes Gyöngyös városa közönségé- nek ez ügyben mutatott buzgalma előtt, minthogy az csak emelkedett s magasb műveltségű lelkület- ről tanuskodik, hogy a kornak testvérisülős- s egy- másiránti részvételre intó szövegát felfogva, nemes szíveikben jótékonyág magja már is gyümölcsessel terhelt áldások fákká lett — kalapot emelve, a t. műkedvelőknek szíves közreműködéseikért az em-

beriség, a jótékonyág nevében ezennel köszönetet szavazunk.

Papirszeletek.

(Nyirbálja Olló.)

Ugy tetszik, mintha én önt már láttam volna valahol — mondá egy szeleburdi a mellette levő férfihoz — de nem emlékezem, hol? Meglehet, — viszonza emez — én husz év óta börtönör vagyok.

— Egy agg hajdon, ki pergő nyelvéről volt ismeretes, ingerkedett egy élces fiatal emberrel ennek fekete öltönye miatt. — Ön talán roszt élceit gyászolja? — Nem, felelt ez gyorsan — hanem kegyed eltűnt kedveseit.

— Egy lelkész, zápor alkalmával észrevette, hogy az utcái sétálók az eső elől seregestől az egy- házba menekülnek, hol épen ő szónokolt. — E ház az imádság háza! — kiáltá hevülve beszéde folya- mában — ti pedig azt — esernyővé tettétek.

— Egy bizonyos professzor az iskolai év bevég- zésével elolvastán a klaszifikációt, bucsuzó beszé- de végén azt kérdezte kedves tanítványaitól: „No fiaim! van-e köztetek olyan, ki az év folytán nem kapott volna testi-büntetést?“ Az egész, szép szá- mu osztályban csupán egyetlen egy ilyen találko- zék. Ez föláll, s valami nagy dicséret vagy pláne jutalom reményében, egész bátran elmondja, hogy ő egész esztendőben nem kapott ki. Nohát, nebulo, — mondja a professor — hogy te se légy különb a többinél, majd kikapsz most. Jer a médiumra; huz- zátok le! — kiáltá, s jutalmul jól elnadragoltatta a fiút, ki — jelenleg városunk egyik, közszeret s tisztelben álló férfja — még most sem felelte el ez egykori vakációi különös emléket.

VÁSÁRI TUDÓSÍTÁS.

Eger, april 18. A hosszabb ideig tartott szárazság aggo- dalomba ejté földmivelőinket, s a majdnem júniusihoz hasonló melegség csakugyan kevés reményt nyújtott a tavaszi vetés- hez. A mult héten megeredt s folyvást tartó eső ez aggodalmat cioszlata, csupán gyümölcstermesztőink ijedtek meg az e hó 16-án rögtön bekövetkezett hidegtől és hótól. Hála az égnek a hideg és hó gyümölcsöseinknek még eddig igen keveset ár- tott; ellenben vetéseinkre áldásosan hatott. Gondoltuk, hogy a kedvező időjárás az ujabban alászállt gabonáinkat még in- kább lenyomja; nem úgy volt, utóbbi hetivásárainkon az árak emelkedtek s valának: tisztabuza 7 ft 50 — 8 ft, kétszeres 6 ft 80—7 ft, rozs 5 ft 50—6 ft, árpa 4 ft—4 ft 40 kr, tengeri 5 ft 20 kr, zab 2 ft 80 kr — köblönkint; burgonya 3 vékás szákkal 1 ft 80 kr; szinliszt 14, zsemelisz 10, kenyérlisz 8 derczelisz 6 kr, — itzénkint; sertéshus 24, szalonna 46, disz- nózsir 60 kr, vaj 80 kr, — fontonkint.

Miskolcz, apr. 16. Középrák: tisztabuza 7 ft 80 kr, kétszeres 6 ft 60 kr, rozs 6 ft, árpa 4 ft, tengeri 5 ft 20 kr, zab 2 ft 20 kr, köleskása 11 ft, bab 8 ft — köblönkint.

Halálozások.

(Mehaltak apr. 12—18.)

Simonides Róza 5 hónapos; Parton Ferencz 1/2 éves; Ká- lai Gábor 6 éves; Dongó Pál 5 éves; Krajcsovic Gábor 3 he- tes; Bóta János 2 éves; Boldizsár Rozál 29 éves; Stészel Fe- renez 5 éves; Bánfi János 4 1/2 éves; Szloboda Katalin 5 éves; Cseh Julia 75 éves; Dóca József 2 éves; Kis Borbála 5 hó- napos; Stefán Mária 4 éves; Bod Márton 9 napos; Székely Mária 1/2 éves; Szabó Mátyás 37 éves; Huszár Gyula 1 éves; Gece Erzsébet 57 éves; Vámos András 55 éves; Gom- bos Teréz 70 éves. Összesen 13 fi, 11 nő. — Született 6 fi, 8 leány.

Emléksarnok

II.

Baró Brudern József.

Kit e név alatt e lapok nyájás olvasóinak be- mutatunk, Heves megyének volt egykor szülöttje, birtokosa, és legnagyobb gazdája; kire mint ilyenre e megyének minden polgára kedvesen emlékezhet- tik, mint a ki az egyetemes nemzeti jólét megalapi- tásában a gazdasági téren egyik tényező és ut- törőként működött.

Született Gyöngyösön a katonai laktanyában 1774 körül. Atyja kiköltözött francia volt, külön- ben osztrák katonatiszt és ezredes; báróságát mint ilyen, talán kötött házassága iránti tekintetből is nyerte, mely méltóság azonban a család kihalta mi- att harmadik ivadékánál tovább nem szállhatott. Anyja Antónia, egyik leány gyermeke volt ama hí- res báró H a l l e r generalisnak, kinek tanácsai szem- mélyesen kérettek ki s hallgattak meg II-ik Jó- zsef császár által, midőn katonai körökben Belgrad ostromlásához és bevételéhez volt a készülődés, s melyt Laudon csakugyan végrehajtott. *)

Őt azon kor szülte, melyre egy pár évtized mul- va a kitörő háborus viszonyok egész Európát láng- baborították; s melyben kevésnek jutott eszébe egyébről gondolkozni, mint arról: hol és merre bün- bőlnek az ágyuk? hol és merre esörögnek a fegyve- rek? És ő e kevesek között a honi gazdaságot előbb- re vitelen érteleme eszméit úgy annyira, hogy későbbi tevékenységének is ez lett egyedüli tere és mezeje.

Mint birtokos anyja után utódja volt az öreg H a l l e r generalis javainak egy harmadrésben, melynek két harmada szintén megosztva a gróf H u n y a d y és gróf B e r é n y i családra jutott az öreg tábornoknak más két leánygyermeke után, ki fi- magzat nélkül halt el. **)

Tapasztalásszerzés végett sokat utazott, és Franciaországban sokat időzött. Midőn az 1815. év meghozta Europa politikai tengerén az utolsó vi- harnak is lecsendesültét, azonnal hozzá látott a ha- zai szülését emeléséhez, mit 1816-tól kezdve bá- mulandó körültekintéssel ügykezett foganatosítani. Minden nemesebb honi és külföldi szölyfajokat meg- szerzett és tenyésztett. Meghozatta Olaszországból a lacrymachristi-t; Frankhonból többfélé, s legtöb- bet a Rajna vidékéről, különösen a Rízlinget Já- nos-hegyről, melyet ő honosított meg legelőször Ma- gyarországban.

Elültette ezeket Tót-Nánán, Visontán, Gyön- gyös-Tarjánban, Verpeléthen, Szent-Jakabon, és Taron. Legszöly szölyje volt Visontán, a kalapos- szöly, mely 24 holdnyi területű levén, ugyanannyi holdra volt felosztva, s minden holdba különféle válfaj elültetve. Volt benne többféle francia faj, leg- több a hegyaljáról, valamint egri, érmelléki, ba- kator, és minden nemesebb honi válfaj.

*) Nevezetes egy körülmény volt ez esetről: hogy Bel- gradban ekkor az egykoruaknak most is élő utódjaik állításai szerint a várkormányzó pasa egy gyöngyösi születésű B o s s i k nevű renegat volt, ki mint császárhuszár káplár mene- kült a törökhöz s Belgradból mint várkormányzó irt is atyjá- nak levelet Gyöngyösre; s midőn az ostromkor a vár feladásá- ra fölszólították, azt felelte: hogy azt addig nem teheti meg zsebében a kendő meg nem gyul. A vár bevételé után a gyö- zelmi sereg sorfalai közt vezetettvén, ennek szemelattára fel- akasztatott.

**) Az öreg urnak Antónia nevű leánya Maria-Theresia királyné kegyei alatt Bécsben volt és nevedett, s kedvence volt a fejedelemnek, ki is azt egy cs. kir. századosnak el- jegyzette. Az atya ezt megtudván, megnehezelt, mivelhogy az ő leánya nem valamely magyar leventét ajándékozott meg a kezével. A kiengesztelődés azonban mégis csak megtörtént, s reá az új házaspárnak is a látogatója Gyöngyösön az ele- jénte haraguvó örömapánál.

Volt neki a Hegyalján is, Tolcsván szölyje, rizlinggel beültetve, melynek első termését a bold. József nádor vette meg. S mivel a rizlingféle venyí- gek szállítása sok költségbe került, gazdálkodási szempontból sajátoságos módot követett annak sza- porításában. Tudniillik a kész szölyben minden harmadik töt beoltatta, s utána való esztendőben az oltványos tőkék szomszédjait kiirtatván, helyökbe emezeket homlított be; s így egy pár év alatt kész rizlinges telepté szölyje lett.

Rizling borait kezdetben a konyhában állvá- nyokon nagy palaczkokban érlelte. *) Különbösen bo- rai számára gyöngyös-tarjani pinézjét annyira megnagyobbította: hogy 25,000, mások szerint még több akónyi bor is bele férhetett. Voltak benne hor- dók 20 akóstól kezdve 247 akóság, egy darab 500 akós. Mikor meghalt 18000 akó bora maradt, mely bork akár a rizlinget, akár a fekete visontait, akár a fehér tarjányit tekintve a világ minden faj borai- val vetekedhetek.

De a gazdálkodás egyéb ágára nézve is oly példánygazdaságot tüntetett ő fel, minőt Hevesben akkoron kivüle senki más. Különbösen legtöbbet költött és áldozott a lötenyésztést s nemesítést ille- tőleg. Többi között vett három arab lovat 300 da- rab aranyért; s egyet 1500 aranyért. Az arabfajt leginkább kedvelte. De vett más lovakat is, miknek ivadékaikat különös gondal ápolta és nevelte. Halála után sok darab 1000 p. frtért kelt el; a legdrágább volt egy különös szépségű csikó 3001 pfrért; egy más ilyen csikót az Almásy család vett meg 1500 pfrért. Az öszvérek tenyésztését is nagyobbára ő kedveltette meg a gyöngyösi néppel.

A juhtenyésztésre nézve, mely Magyarhonban jelenleg már a mezőgazdaság legfényesebb ágává van kifejlöve, ő volt Hevesben hasonlólag az ut- törő. Abban az időben gróf H u n y a d y és herczeg E s z t e r h á z y n kívül e tekintetben a hon területén senki utól nem érte. Először herczeg Lichnyovszky- tól és Gesnertől hozott felette drága áron kisebb mennyiségben tenyészkosokat, és anyákat; azután egy francia tábornoktól vett 300 darab legfinomabb spanyol juhokat és kosokat. Ezek által nemesítette saját nyájait és alakított belőlök törnyájakat He- ves és a szomszéd megyék nagy hasznára; tudniillik mások is vásárolhatván, és nem csekély számban ajándékban is nyerhetvén tőle tenyészdarabokat.

Nagyban előmozdította e vidéken a sertés- nyésztést is; mert ő volt első, ki Szerbiából hozott egy nyáj mangaliczafajt. Hozott Angliából chinai sertésfajt is, azonban ennek tenyésztésétől elállott. Kiterjesztette figyelmét a baromfiakra is; legalább egy nagyobb ludfajt ő honosított meg Hevesben.

És nagyon jól emlékeznek még e megyében, mikép a nagyobb szemű sarga és fehér kukorica faj is az ő hozománya, valamint a verpeléthi do- hányfaj is, mely mai napig bő jövedelmi forrásul szolgál az ültetőknek, s köztudomás szerint kere- sett, értékes, és jövedelmes czikk még a porosz ki- rályi udvarnál is.

Mit nem akart még ő a földmivelés virágzóbbá tételére végezt is tenni, onnan is lehet sejtieni: hogy a midőn némelyeknek a czélszerűbb gazdasági esz- közökről még fogalmuk sem volt, neki már akkor voltak vaskéi, jobb boronái, nagyobb szerű szecs- kavágói, töltőgető ekéi, s egyéb lendítő eszközei a gazdasági előhaladásnak. Neki volt először egy gözgépe, melyen buzát lehetett örteni, vele a kut- ból vizet kimeríteni, s azt egyéb erőfejlesztésre hasz- nálni. E gép halála után a nemzeti muzeum lett.

*) Tavaly és harmadéve szemmelátó tanui voltunk: hogy ama híres bécsi volt nagy borkereskedő Svarezer kün a napos ég alatt szokta nagy hordókban borait érlelni.

Jobbágyainak kegyes atya volt. Sok árvákat nevelt, és sokakat jólre emelt. Egy alkalommal midőn egyik napszamosa, egy általa ásatott mély kutba fuladt volna, ennek árva családja számára holtigvaló kényeret biztosított.

Udvarában építömestert tartott, és mindig épít- tetett; legfőképen midőn szükséges idő volt, hogy a szegény nála a munka által kényeret és táplálékot nyerhessen.

Midőn 1831-ben a halál öldöklő angyala oly sok házak küszöbeit sorba járta, és sok kényerke- reső szölyket elragadott magával, az éhezők szá- mára minden nap kényeret süttetett; vigasztaló ör- angyalokint járt kelt a megszomorodott nép között; minden nap felment a városzházorod: hogy a város felmerült körülményeiről mindig értesülve legyen, részint pedig hogy az előjárókat a teendők iránt tanácsaival segítse.

Védnöke volt hét plebániának, melyek mellett kegyuri kötelmeit pontosan teljesítette; a templo- mokat, parochiakat jó karban tartotta s ujakat is emelt.

Gazdasági szenvedélyeinek gyönyörei között egy időben két néger szölyt is szerzett és tartott. — Ő jószágait adósságokkal terhelve vette át, s még aquirált is — Varnyast.

Meghalt Pesten 1834-ben, és eltemettetett Gyöngyös-Tarjánban anyja mellé a családi sírbolt- ba; s a mikoron tisztjei koporsójára borultak és zo- kogva siratták.

Elvesztette benne a haza az ő értelmes, tevé- keny és sokat áldozó gazdaságot, az emberiség az ő meleg keblü barátját, és övéinek serege a kegyes boldogító atyát.

Végrendelete negyedik pontja szerint Antal és Alajos öcsesei (Sámuel testvéreinek gyermekei) egyenkint 40 — 40000 p. forintot öröklöttek tőle; ugy azonban hogy ha mag nélkül halnak el, eme kettős összegnek a haza legyen az örököse. A ha- za uraim, és nem más... Ez tehát fidei commissum volt, és a két testvér csak kamatját szedte be; és a két testvér mag nélkül halván el, annak örököse csakugyan a haza lett; a haza uraim, és nem más.

Eredeti egy dolog lenne: ha némely érdeket- tebbek a magas helytartóság közbevetésével az uralkodó fejedelemhez azért folyamodnának, ha- hogy ama hagyatékna örököse ezután a haza ne- vében valamely központi nemzeti intézet lehetne: a magy. akademia, museum, vagy a most keletkezett írói segélypénztár.

Széptömegű jószága a harmadik utódbirtokos kezéből eső általragadtatván ki, felosztásnak indult, s jelenleg szétszaggatva többek által biratik; s gyön- gyösi háza, hol rendesen lakott, egy gyászos sorsu gözmalommá alakult.

Csak egy Brudernje volt Hevesnek; s ha ő még tovább is él vala, hihetőleg oly szép példánygaz- daságot keletkezik e megyében, mely ritkított volna párját egyebütt is az országban; s talán a pest-mis- kolcei vasut talizmányos ügye is nagyobb lendüle- nek örvendene már. Azonban a nemtő él és gondos- kodik, s adott e megyének egyéneket, s ez egyének által egy gazdasági egyesületet, mely tetterével, és a tetterőnek számtalan gyümölcsöző jelenségeivel dicsekszik immár. Ezen egyesülettől várjuk mi: hogy emez egyetemes érdekü vonalnak ügyét ő ka- rolandja fel, s a kebelbeli s szomszéd városok s községek hatóságait a szükséges együttes párto- lásra felbresztendi s felszólítandja. A majdnem ha- sonló nemü sárosmegyei mozgalmak követendő pél- da gyanánt szolgálhatnak. Tariczky Endre.

HIRDETÉSEK.

A káptalanutczában az ó-kávéház helyiségében

f. apr. hó 23-án ujonan fölszerelt

A BARÁTSÁGHOZ

ezimzett sörcsarnokomat megnyitandom; hol a t. vendégeknek a legjobb minőségű steinbruchi sör és ahhoz hideg ételek szolgálatnak. Ez alkalommal van szerencsém jelenteni, hogy kávéházamat ujonan és izletesebben berendeztem, s a közönség teljes kényelméről minden tekintetben gondoskodtam. Ajánlom magamat a t. közönségnek eddig tapasztalt kegyes pártfogásába továbbra is.

Steinfeld Hermann
az ó-kávéház tulajdonosa.

ÁRJEGYZÉKE

ÖRLÖTT-TERMÉNYEKNEK
a szarvaskői mőmalom raktárában
(a piacon, a városházépület alatt, a minorita templom mellett)

DEUTSCH MÖR

tulajdonosnál

minden lekötélés nélkül bérmentve Egerbe, készpénz fizetés mellett lehuat nélkül.

		frt	kr
A	Asztali dara nagyszemű	13	—
B	" " finom	12	—
0	Királyliszt	11	—
1	Lángliszt különös	9	50
2	Lángliszt	8	—
3	Zsemlyeliszt különös	7	—
4	Zsemlyeliszt	6	—
5	Kenyérliszt	5	—
6	Barnaliszt	2	40
7	Versliszt	1	60
8	Korpa finom	1	60
9	Malompor	1	60

Miután a legújabb szerkezetű mőmalmon javítások történtek, úgy hogy az azon örlött lisztet sokkal olcsóbb áron adhatom, annál fogva bátorodom a t. közönséget figyelmeztetni, hogy mind a liszt minőséggel és árával meglesznek elégedve; miután olcsóbban adhatom mint ezelőtt.

Eger, április 4-ik 1862.

2—3

Göbolyeladás.

A nagyméltóságú gróf Károlyi György ur debrői uradalmában Feldebrőn 50 darab hizott ökör van eladó; mifelett Kompolton a jószágfelügyelő-ségnél értekezhetni. Kompolt, ápril 1. 1862.

Schik Ignác,
jószágfelügyelő.

Árverési hirdetmény.

Boldogult Kálmán Ferenc kanonok hagyatékához tartozó tárgyak, mint házi butorok, ruha s ágyneműk, lovak, szarvasmarha, koei, hintó stb. úgy az ispitály-közben lévő pineze, borok, és edények f. ápril 28-án és következő napokon fognak árverés útján eladatni. Miről is a t. közönség azon hozzáadással értesítettik: miként a mondott hagyatékhoz tartozó, s az agárdi hegyen lévő szőlőre, a hozzá tartozó szántóföldekkel együtt, ezennel írásbeli ajánlatoknak nyitattik tér, az ekkénti jelentkezés zárnappja f. é. május 31-re tüzetvén ki. — Eger, apr. 18. 1862. **Pánthy Endre,** mint tömeg-kezelő.

Hirdetmény.

Szágel F. bádgosmester a váralatti utczában egy tanonezot kíván magához venni. A vállalkozni akaró bővebb tudósítást szerezhet az említett mesternél.

Hirdetmény.

Bauer H. vegyeskereskedő a hosszupinceze melletti levő boltjába egy alkalmas bolti inast keres. A ki felvétetni kíván, bővebb tudósítást nyerhet az említett boltban.

Hirdetmény.

Nagy-Rhédén Gyöngyös mellett Vay Gyula urnál nagymennyiségben ültetésre alkalmas sima rajnai Rizling és ármelléki bakator vesszők 1000-e 3 frton o. é. kaphatók.

DERSZIB FERENCZ
hites ügyvéd

lakása EGERBEN a vár alatti
mészkel téren

361. szám a Szentmihály-
házban az első emeletben.

20,000 ezüst frt értékű

660 darab olaj-festményekből álló képtár
kisorsolása folyó évi május 31-kén
660 darab nyerményekre osztva; a főnyermények 1000, 800, 500 forint értékűek;
egy jegy ára 50 krajczár.

Kaphatók Egerben **Szurmák János** ékszerárusnál; vidékrei megrendelések pontosan teljesíttetnek.

OPPODI A. G.

fels. helyen engedélyezett

köz kereskedelmi, bizományi és tudósító
ügynöksége

ajánlja magát házak, javak, termények, mű- és más tárgyak eladása és bevésébeni **közvetítésre**; ügynökségek és bizományoknak Pest és egész Magyarország részére elintézés végett **átvételre**, tőkepenzek és hitelpapírosok **szerezésére** és **elhelyezésére**; elfogadások, pénzbevételek, biztosítások, kereskedelmi, gazdasági és különbeni állomásokra **szertődtetésekben**, fogalmazásoknak, fordításoknak, könyvvezetésnek, levelezésnek stb **átvételében**; kereskedelmi és ipari **tudakozódások** felőli értesítések közlésére, ugyszintén általában minden **kereskedelmi** vagy **iparos** szakba vágó szolgáltatételre.

Iroda: Pest, Dorottyanteza 5 sz. a.

BODNÁR FERENCZ,

HITES ÜGYVÉD

irodáját megnyitotta EGERBEN,
Halpiacozon

239. szám alatti házban.

Legbiztosabb
tyukszemiró tapasz,

mely által minden tyukszem
tökéletesen elvesz — kapható
adagja 6 uj krajczárért, egy egész
skatulyával 12 adaggal 54 uj krért

Egerben **Veszely Jánosnál,**
Gyöngyösön
Kociánovich József,
gyógyszerésznél.

Ezüst, arany

s más értékes tárgyak

20,000 frint értékben f. é. máj. 31-én

kisorsoltnak, főnyermény 2000 frt;

egy sorsjegy csak 50 uj kr.

Kaphatók **Szurmák János** ékszerárusnál
Egerben.

A GYÖNGYÖSI TIMSÓS-VASAS GYÓGYFÜRDŐ.

A gyöngyösi timsós-vasas gyógyfürdő, mely a város nyugati oldalán, minden zajtól elkülönítve, egy szép völgyben, szőlők, faszorok és virágosportozatokkal körülülteve fekszik, mind ez ideig nem részesült azon figyelemben, mint a mennyit megérdemelt volna. Mivel azonban több évek eltelte után, oly tanulságos köztörténetek és adatok birtokában vagyunk, melyekre a gyógyjólátok meghatározásában elég biztossággal támaszkodhatunk, és építhetünk: szoros kötelességünknek tartjuk a szenvedő emberiséget ezen hatalmas gyógyfürdőre figyelmeztetni, hogy azt minél számosabban meglátogassák, és azon betegségekben, melyekben az eddigi tapasztalások szerint hasznosnak mutatkozott, használhassák. Kitiűnő sikerűnek tapasztaltatott pedig a **gyöngyösi timsós-vasas gyógyfürdő.**

1-ör A test gyengeségeiben, melyek súlyos betegségek, tápláló nedvek vesztése: vérvesztés, önfertőztetés, kimerítő izzadások által okozottak.

2-ör Fényes hatást gyakorol a görvélykórban, ha az nincs egyéb kóros vérvegyülettel össze párosulva.

3-ör Nem eléggé ajánlható a csúz, és köszvényben.

4-ör Idült bőrkiütésekben, és fekélyekben.

5-ör Szennedőleges folyásokban, milyenek a fehér folyás, méhvérzés, magfolyás, makacs mellhurut, idült takár.

6-ör Némely női bajokban, mint a sápkór, rendetlen havadás, terméketlenség.

Lehet, hogy még egyéb kórok ellen is üdvös hatásu, ezt azonban az idő, és a később gyűjtendő tapasztalások fogják bővebben bebizonyítani; jelenleg csak azon szenvedéseket neveztük meg, melyek sikeres gyógyulását már több száz esetben magunk láttuk, és így biztossággal kívántunk szolgálni mindazoknak, kik az említett szenvedéseikben a **gyöngyösi timsós-vasas fürdőben** kívánnak enyhülést és gyógyulást keresni. Ezen **timsós-vasas fürdő,** bár a köznép által rég időtől fogva becsültetik, azonban csak 1852-ik évben vétetett először **R e t t e n b a c h e r** bécsi tanár által vegybontás alá, — 1859-ik évben újra bővebb vizsgálat alá vétetett, mely vegybontás a magyar természettudományi társulat jóváhagyását is megnyerte.

A fürdő báró **J es z e n á k,** gróf **F o r g á c h** Alojzia tulajdona, s bár a nemes grófnő minden évben czélszerű javítások, és szaporításokkal járul ezen gyógyintézet emeléséhez, minden a mellett még több hiányok ninesenek egészen kipótolva, — melyek azonban a fürdő hírének, s a látogatók nevedkedésével, bizonyosan életbe fognak lépni.

A fürdővendégek czélszerű, és kényelmes ellátásáról a mostani igen becsületes, és derék haszonbérő **F r ö m m e l** Bódog ur gondoskodik, kinél a fürdő-házban is lehet szállást megrendelni; de azon kívül szintén az ő általa bérlett **A n g y a l** című vendéglőben is, honnét a fürdővendégeket naponta saját kocsiján, kész a fürdőbe szállítani. Kelt Gyöngyösön, martiushó 19-én 1862.

Horner István,

orvos-tudor, a városi nyilvános kórház igazgatófőorvosa.